

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. Quotuplex est vnitas, & quæ eius radix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

nem negationis : ceterum negationem negationis esse realiter quid positium, virtualiter tamen ab eo distingui : ac per consequens virtualiter, & secundum se sumptam esse meram negationem. Quod in hunc modum ostendo: toties aliqua duo virtualiter distinguuntur, quoties respiciunt diuersa connotata: at carentia tenebrarum, & lux respiciunt diuersa connotata; carentia tenebrarum tenebras, lux autem non tenebras, sed dolorem, & potentiam visiuam; cum sit id, per quod color, si à se distinctus sit, proxime visibilis constituitur: igitur lux, & carentia tenebrarum, & vniuersum negatio negationis, ac affirmatio, siue positio virtualiter intrinsecè distinguuntur. Qui autem distinctionem virtualement in rebus creatis renunt, dicant cum Soncinate 10. Metaph. quæst. 4. negationem negationis ratione nostra distingui ab omni positio: ac proinde unitatem, quæ negatio negationis non est, ratione nostra, & formaliter non esse quid positium, sed ab eo distingui.

7 Obiicies contra eandem assertionem secundò: quod homo v. g. sit vnus, oritur formaliter ex eius vnione, quæ corpus & anima eius coalescunt: at eiusmodi vnio est quid positium: ergo vnitas hominis & cuiusvis alterius compositi quid positium erit: Tertio: quia punctum per positum suam entitatem est indiuisibile: ergo est vnum. Consequentia perspicua est: siquidem vnum, & indiuisum coincidunt. Antecedens autem in propatulo est: id enim habet vnaquæque res per suam entitatem, quod in eius definitione ponitur: at punctum definitur per hoc, quod sit indiuisibile versus omnem dimensionem. Quarto: quia vnitas est perfectio; qua ratione Deus vnus est: at si in positio ista non esset, & mera negatio esset, proculdubio perfectionem non concerneret, cum negatio ad imperfectionem potius quàm ad perfectionem attineat. Quinto: quia esto vnitas negationem includat, non est, cur eam solam, & non potius eam, & ipsum ens includat: vt docet B. Thomas in 1. dist. 19. q. 4. art. 1. ad 2. ibi: *ipsa essentia entis creati secundum quod est indiuisa in se, & distincta ab alijs, est vnitas eius*. Verum ad secundum respondeo, vnionem corporis, & animæ esse unitatem quandam respectuam vtriusque, atque adeo impropriam, de qua in præsentī sermo non est; sed de unitate propria, & rigorosa hominis; quam in vnione partium hominis, aut in alio positio consistere aduersarij frustra conabuntur. Ad tertium: aliud est punctum esse indiuisibile, siue infectibile realiter: aliud est, esse indiuisum actu: prius enim est quid positium, & mera radix negationis: posterius verò est negatio, sicuti suprà exposuimus: vnitas autem in indiuisione non verò in indiuisibilitate consistit: vnde quamuis punctum per positum suam entitatem indiuisibile sit, non propterea per positum suam entitatem, sed potius per negationem subsequutam vnum erit. Ad quartum: sicuti esse infinitum, increatum, immensum, perfectiones sunt, vt exploratum est; cur vnitas quamuis similiter in negatione sita sit, perfectio esse nequeat? Ad quintum suprà cap. præcedenti prope medium satisfactum est.

8 Obiicies contra tertiam assertionem: prædicata contradictoria cum distinctione reali absoluta, aut modali coherent: at enti, & unitati prædicata contradictoria congruunt, vt ad finem cap. præcedentis perstrinximus. Secundò quia omnis negatio distinguitur realiter ab omni positio: quo enim pacto aliquid simul positium, & negatiuum esse potest? At vnitas iuxta nos est vera negatio: ergo ab ente, quod positium est, realiter distinguitur. Ad primum respondeo: prædicata contradictoria enti, & unitati

conuenientia merito solius distinctionis virtualis facta rectè defendi possunt: cum huiusmodi distinctio à parte rei vera distinctio sit, quamuis inter realem, & rationis media. Ad secundum lib. 4. tract. 2. cap. 1 constabit, negationem respectiuam, quæ nihil à rebus absolute tollit, eiusmodi quidem est negatio diuisionis, non debere distingui realiter ab omni positio, sed ad summum virtualiter. Contra quartam assertionem, quæ obici possunt, ex dictis facilem solutionem habent.

CAPVT III.

Quotuplex est vnitas, & quæ eius radix.

A Ristoteles 4. Metaphys. & alibi sæpe varias unitatis species tradit: quarum quæ scitu magis dignæ fuerint, ex in præsentī à nobis breuiter exponuntur. Vnitas ergo alia est vniuersalis, qua ratio aliqua communis à differentiis indiuidualibus abstrahitur: & hæc iterum generica, aut specifica est: alia est indiuidualis, qua ratio aliqua à pluribus inferioribus abstrahi, in eam diuidi nequit: vtramque l. 8. & 9. Dialecticæ ad amissum exposuimus. Deinde vnitas, alia est simplicitatis, quæ partes componentes excludit; qua ratione natura Angeli vna est, alia est compositionis, quæ partes distinctas, & vnitas postulat; qua ratione natura hominis vna est: siue vt B. Thomas loquitur 1. p. q. 6. art. 3. vnitas simplicitatis est, quæ res est indiuisa solo actu. Rursus vnitas alia est per se, alia per accidens: vnitas per se est, quæ substantia aliqua completa per simplicitatem, aut compositionem vna est, vt homo, Angelus, &c. vnitas per accidens est quæuis alia, vt album, domus, respublica, &c. Demum vnitas transcendentalis est quæcumque earum, quas hucusque exponimus. Porro autem radix cuiusque unitatis, est entitas eius rei, quæ vna dicitur: radix enim proprietatis est essentia: vnitas autem est proprietas entitatis, & hæc eius essentia: radix ergo unitatis entitas est: atque vt per singulas unitates percurram, quis non conspiciat, radicem unitatis vniuersalis esse entitates singularium inter se similes: cum huiusmodi similitudo actum intellectus fundet, per quem inferiora in vnum extrinsecè confunduntur? Rursus, quod natura Petri vna unitate indiuiduali, & hæc numero sit, nonne ipsamet radix est: cum ne de potentia Dei absoluta simul plures, & non vna numero esse possit; quidquid sit, an per hanc, illamve singularitatem indifferenter vna, & indiuidua esse possit. Præterea entitas, siue essentia hominis simplicitatis; & entitas, atque essentia Angeli compositioni repugnat: ergo illa est radix unitatis per compositionem, & hæc unitatis per simplicitatem. Eadem ratione conuinci potest, unitatem per se, & per accidens in essentia entis per se, & per accidens radicari.

Verum Thomistæ nobis negotium in re alioqui clarissimâ facessunt, apud quos nihil celebrius, quàm radicem, siue principium indiuiduationis esse materiam signatam quantitate: per quantitatem autem, qua materia sigillatur, per plures eorum intelligunt non quantitatem materialem solum, verumetiam physicam, seu accidentibus sensibilibus affectam. Rursus materiam quantitate sigillari censent nonnulli perinde esse, ac eam quantitate affici: alij verò perinde esse, ac eam fortiri modum aliquem, per quem hanc determinatam quantitatem respiciat, & exposcat. Ita B. Thomas 1. p. q. 3. art. 3. ad 3. & in 4. dist. 13. q. 14 art. 1. q. 2. & alibi sæpe, Caietanus de ente, & essentia cap. 2.

e.2. Capreolus in 2. dist. 3. Soncinas 7. Metaphys. q. 33. & 34. Ferrara 1. contra gent. cap. 21. Hæc sententia, ni fallor, manifestè impugnari potest: quia aut materia signata quantitate est radix unitatis individualis, eo quod hoc indiuiduum solo numero ab alio distinctum eiusmodi materia constituitur; aut eo quod eiusmodi materiam respiciat: Neutrum dici potest: ergo, &c. Quod primum dici nequeat, suadetur primò: quia hoc indiuiduum *Petrus* v.g. est substantia: at substantia accidenti constitui nequit; ergo eiusmodi indiuiduum accidenti constitui non potest. Vnde cum materia signata quantitate accidens importet tale indiuiduum materia signata quantitate constitui non poterit. Aut paulò aliter: hoc indiuiduum solo numero ab alio distinctum v.g. hic candor est omnino accidens: quo ergo pacto materia prima, quæ substantia est, constitui poterit?

11 Secundò quia quantitas aut recipitur in sola materia, ita ut eadem sit in genito, & corrupto; aut recipitur in còposito, ita ut diuersa sit in genito, & corrupto, homine v.g. & caduere? si secundum: ergo pro priori naturæ ad quantitatem intelligitur hoc numero còpositum *Petrus* v.g. ac per consequens hoc numero còpositum quantitate constitui nequit: si primum, ergo hæc materia signata quantitate est indifferens ad hoc, vel illud numero còpositum: ergo quod còpositum sit hoc numero potius, quàm illud; in materiam signatam quantitate, velut radicem refundi nequit: quemadmodum, quia materia prima est indifferens ad hoc, vel illud speciei còpositum, hominem v.g. vel equum, radix differentie specificæ non materia, sed forma ab omnibus statuitur. Tertiò quia anima rationalis separata à corpore est hæc numero, & indiuidua: at materia signata quantitate in eo statu non constituitur: ergo materia signata quantitate non est radix constitutiva indiuidui. Quartò quia Angelus est indiuiduum solo numero distinctum ab alio Ang. lo, ut sua sede ostenditur: at materiam quantitate insignem non concernit. Quod si differentiam merè indiuidualem, qua vnus Angelus ab alio solo numero differat, admittere renuas: certè plures volitiones, aut intellectiones, vocationes, aut durationes Angelicas solo numero distinctas diffiteri non poteris: at horum accidentium spiritualium indiuiduatio in materiam quantitativam, aut quantitatis expertem reici nequit. Quintò demum, quia quantitas, & reliqua accidentia Eucharistica sunt hæc numero: at nullam materiam nedum signatam quantitate concernunt: ergo &c. Maior perspicua est: quia eadem numero accidentia panis post eius consecrationem, & conuersionem in substantiam corporis Christi remanent, ut fide cantum est: at ante erant hæc numero: ergo & postea.

12 Quod autem secundum dici nequeat, nimirum materiam signatam quantitate esse radicem indiuiduationis, eo quod hoc numero indiuiduum eam respiciat, haud difficultus ostendi potest. Primò quia ut lib. 1. Phys. tr. 9. ostendimus, hoc numero còpositum *Petrus*, verbi gratia, est indifferens ad hanc numero materiam signatam quantitate, vel ad aliam quamvis: id quod experientia ipsa planum facit; siquidem idem numero homo, modò puer, modò senex diuersam numero materiam signatam quantitate sortitur: igitur hoc numero còpositum non respicit hanc materiam signatam quantitate potius, quàm illam: igitur à respectu ad hanc præ alia indiuiduari, siue hoc numero constitui non poterit. Præterea quantitas aut recipitur in toto còposito; & ita sicut materia est indifferens ad hanc, vel illam formam, quam recipit, ita similiter

còpositum erit indifferens ad hanc, vel illam quantitatem, quam suscipit; vnde hanc numero quantitatem signatè, siue determinatè non respicit, sicuti opus esset ad hoc, ut ab ea indiuiduaretur: aut quantitas in sola materia recipitur; & ita materia signata quantitate est indifferens, ut huic numero còposito, vel alij cuius insit: vnde non magis hoc numero còpositum hanc materiam signatam quantitate respicit, quàm aliud quoduis còpositum substantiale: ergo quod còpositum sit hoc numero potius, quàm aliud, non habet ab eo respectum: aliàs qua ratione respectus ille communis est alteri còposito, alterum etiam còpositum esset hoc numero còpositum, à quo distinguitur: quod ridiculum est.

13 Rursus hæc numero anima rationalis non respicit determinatè hanc materiam quantitate signatam sed ad quamlibet indifferens est: ergo quod hæc numero, & indiuidua sit, ab eiusmodi respectu non sortitur. Consequentia perspicua est. Antecedens nisi à Thomistis negatum viderem, probationis indignum pronunciarer. Probatur ergo: tum quia anima potest naturaliter esse absque omni materia signata quantitate: ergo à fortiori cum hac, vel cum illa esse potest; ac proinde hanc determinatè non respicit: tum etiam quia anima *Petri* v.g. vi diminutionis, & nutritionis, vique multiplicis alterationis, modò huic materię partiali, modò illi, & modò his accidentibus & quantitati, modò aliis coniungitur: cur ergo ad hæc materiam quantitativam totalem indeterminata non sit: tum, quia si hoc numero accidens, quantitas v.g. est indifferens ad hoc numero subiectum, vel ad illud, ut conspiciere est in quantitate Eucharistica, quæ ante consecrationem in substantia panis, & post consecrationem, ac specierum corruptionem, in substantia carnis aut vermium recipitur, cur anima à subiecto explicatur, & absolutior omni accidente ad hanc numero materiam, vel ad aliam indifferens non sit? Tandem duæ intellectiones Angelicæ solo numero differunt: at non in ordine, aut respectu ad materiam signatam quantitate: ergo, &c. Dices, substantiam Angeli habere se veluti materiam respectu earum intellectiōum, quas suscipit: vnde in ordine ad illam eas indiuiduari, & solo numero distingui. Verum in primis hæc solutio, qua nonnulli Thomistæ vtuntur, mutatis paululū nominibus, intentum nobis largitur. Deinde intellectiōes Gabrielis v.g. eodem modo substantiam ipsius veluti subiectum respiciunt: igitur quod altera intellectiō distinguitur ab altera, & sit hæc numero, ab eo respectu non sortitur: quo enim pacto fieri potest, ut respectus vtrique communis vnā tamē ab altero numero distinguat? Præterea si intellectiōes Gabrielis solo numero differunt; quia substantia Gabrielis veluti materiam respiciunt; cur duo Angeli infra eandem speciem solo numero differre nequeant, eo quod ambo vocationem veluti quantitatem respiciant?

14 Obiiciunt primò Thomistæ: illud est principium indiuiduationis, quod est principium distinctionis, & multiplicationis numericæ: at materia signata quantitate est principium distinctionis, & multiplicationis numericæ, ut testatur Aristoteles 5. Metaphys. cap. 6. & 7. Metaphys. cap. 8. & 10. & 12. Metaphys. necnon B. Thomas opuscul. 29. & de ente, & essentia capit. 2. aliisque locis superius adductis. Obiiciunt secundò: indiuiduum est, quod est incommunicabile inferioribus similibus: sed materia est radix huius incommunicabilitatis: si quidem forma cum de se actus sit, est communicabilis: materia verò cum sit potentia, & alteri incommunicabilis: vnde potius materia, quàm for-

ma est radix incommunicabilitatis. Obiiciunt tertio: indiuiduum est primum subiectum in coordinatione Metaphysica: ergo primum subiectum physicum, quale proculdubio est materia, eius radix esse debet. Ceterum hæc momentosa non sunt. Ad primum respondeo; principium multiplicationis, & distinctionis, est etiam principium, & radix indiuiduationis; ceterum non materia, sed forma principaliter est principium distinctionis, ac multiplicationis, iuxta illud philosophicum axioma: *actus est qui distinguit*. Porro autem Aristoteles locis adductis neutiquam contendit, materiam vniuersum esse causam, & principium distinctionis, & indiuiduationis; sed id duntaxat sibi vult materiam signatam in rebus materialibus esse occasionem in rebus materialibus multiplicationis numericæ infra eandem speciem, ac per consequens indiuiduationis: cum enim materia signata quantitate sensibili, & physica, ac accidentibus, & se se inuicem oppugnantibus efficiat, ut species materiales, quas constituit, corruptibiles sint; eo autem ipso, quod species aliqua corruptibilis sit, necesse sit, ut infra eam indiuidua solo numero distincta producantur, ne species tota pereat, pereunte vno indiuiduo: inde, inquam, quasi occasionaliter est, ut eo ipso, quod materia signata sit quantitate, & accidentibus sensibilibus, & contrariis; eo, inquam, ipso indiuidua solo numero distincta infra eandem speciem multiplicentur.

15 Quod ad Beatum Thomam attinet, multoties aduersariis fauet, aliquoties etiam tantum contendit materiam signatam quantitate esse principium indiuiduationis quoad nos; eo quod vnum indiuiduum ab alio solo numero distinctum ab eo discerni per sensus nequeat, nisi vtrumque accidentibus sensibilibus specie diuersis signetur: si enim duplex albedo in eodem loco, & in eodem tempore, eiusdemque extensionis, & intensiōis sit; certe neutra ab altera per visum discerni poterit, esto per intellectum altera ab altera discerni possit, ut in Dialectica exposuimus. Verba B. Thomæ sunt, quæ sequuntur opusc. 3. 2. cap. 3. ibi: *ex hac materia, & hac forma fit indiuiduum substantia, non tamen est hic & nunc demonstrabile sine dimensionibus determinatis: & ideo dicitur materia sub certis dimensionibus causa indiuiduationis, non quod dimensionibus causent indiuiduum, cum accidens non causet suum subiectum; sed quia per dimensiones certas demonstratur indiuiduum hic & nunc sicut per signum proprium & inseparabile.*

16 Ad secundum respondeo, quod materia dicitur incommunicabilis potius, quam forma, falsum est: siquidem materia communis esse potest huic, & illi composito, homini v. g. & equo, aut leoni: ergo iis communicabilis est. Deinde vniri est communicari: materia autem huic, & illi formæ vniri potest: ergo & communicari. Præterea prædicari de pluribus inferioribus, est iis communicari: cum igitur materia prima de pluribus inferioribus prædicari possit v. g. de caelesti, & sublunari; certe iis communicabilis erit. Rursus transeat, materiam dici aliquo modo incommunicabilem, quo forma incommunicabilis non appellatur, eo quod forma superueniat materiæ, non è contrario; eoque quod materia nulli subiecto communicetur, sicuti forma: certe hæc incommunicabilitas materiæ est longè diuersæ rationis ab incommunicabilitate indiuidui propria, quæ quidem in eo consistit, quod de pluribus non prædicetur id quod indiuiduum, non vero in eo quod nulli subiecto communicetur: cur ergo merito huius incommunicabilitatis in ordine ad subiectum materia alterius

incommunicabilitatis, siue indiuiduationis principium censetur? Ad tertium respondeo, quod materia sit primum subiectum physicum, indiuiduum verò primum subiectum inco ordinatione metaphysica, non arguit, materiam esse primam rationem indiuiduationis: vtrumque enim subiectum est longè diuersæ rationis, nec proportionem in pluribus seruant: namque subiectum physicum est ex genere suo imperfectius formā, quam fuscipit: subiectum verò metaphysicum non est imperfectius prædicato, quod ei superuenit, ut cernere est in his propositionibus; *Petrus est homo, homo est animal, animal est viuens*, in quibus subiecta prædicatis perfectiora, & præstantiora. Deinde subiectum physicum vnam duntaxat formam substantialem fuscipit: subiectum verò metaphysicum pluribus prædicatis essentialibus specie diuersis simul subiacer. Præterea, nè multis morer, subiectum physicum à forma physica, cui subest, realiter distinguitur: subiectum verò metaphysicum formæ metaphysicæ, aut quasi formæ, cui subiacer, siue prædicato suo identificatur.

CAPVT IV.

Superioris instituti prosequutio.

17 Non pauci Doctores, inter quos P. Vasquez r. 1 in 3. p. disp. 74. cap. 8. aliter radicem indiuiduationis explicant, eamque non in materia signata quantitate, sed in circumstantiis temporis, & loci, aliisque similibus fingunt: ita verò philosophantur, non quod indiuiduum secundum se essentialiter sumptum circumstantiis illis accidentariis constitui, easue determinatè respicere censeant, sed quod hunc effectum potius quam alium solo numero diuersum hic & nunc produci à natura causarum secundarum adiunctis circumstantiis temporis, & loci, aliisque proficisci arbitrentur. Verum opposita sententia mihi magis probatur cum P. Suarez disp. 5. Metaphys. sect. 3. n. 4. & P. Hurtado disp. 10. Phys. sect. 4. & Conimbricensibus lib. 2. Physicor. cap. 7. quæst. 15. art. 2. & 1. de generat. cap. 11. q. 1. art. 3. aliisque pluribus, qui omnes in arbitrium, ac determinationem causæ primæ reuocant, quod ab his causis secundis, in his etiam circumstantiis temporis, & loci hic effectus potius quam alius omnino similis, ac solo numero distinctus egrediat. Prima ratio, quæ in hanc sententiam adducor, ita se habet: calor A v. g. est solo numero distinctus à calore B. ergo calor A non respicit essentialiter circumstantias temporis, & loci specie diuersas ab iis, quas calor B. respicit, nec in iis produci postulat; aliàs vtrique calor diuersæ speciei esset, cum diuersa specie connotata diuersas essentias arguant. Antecedens propositio, & consequens de se perspicuæ sunt, & hæc à pluribus aduersariis, illa à plerisque conceditur: ambæ verò concessæ id manifestè efficiunt, calorem A produci posse in aliis temporis, & loci circumstantiis, ac proinde has indiuiduationes principia non esse. Argumentor secundò: calor A in his circumstantiis temporis, & loci productus, in aliis longè diuersis conseruatur: cur ergo in iis primo produci non potuerit: quemadmodum enim causæ rem conseruantes, eam primò producere possunt, ut omnibus exploratum est; ita certè circumstantiæ, in quibus res conseruatur, eæ erunt, in quibus res primò produci potuerit.

18 Argumentor tertio: calor non est in tempore, & loco per seipsum essentialiter, sed per vicationem, & durationem à se ex natura rei distinctam: ergo circumstantiæ temporis, & loci respectu caloris per accidens se